

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 10.2.2016
COM(2016) 56 final

2016/0033 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/65/ΕΚ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών
μέσων, ως προς ορισμένες ημερομηνίες**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1.1. Αιτιολόγηση της πρότασης

Η οδηγία 2014/65/ΕΕ («MiFID») και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 600/2014 («MiFIR») εκδόθηκαν στον απόηχο της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Η MiFID και ο MiFIR, που αναφέρονται συλλογικά ως «MiFID II», καλύπτουν τις αγορές κινητών αξιών, τους διαμεσολαβητές επενδύσεων και τους τόπους διαπραγμάτευσης. Το νέο πλαίσιο ενισχύει και αντικαθιστά το τρέχον πλαίσιο της MiFID.

Η MiFID II διευρύνει τον αριθμό των χρηματοπιστωτικών μέσων που καλύπτονται από τους κανόνες διαπραγμάτευσης και εξασφαλίζει ότι η διαπραγμάτευση διεξάγεται σε ρυθμιζόμενες πλατφόρμες. Εισάγει κανόνες για τις συναλλαγές υψηλής συχνότητας. Βελτιώνει τη διαφάνεια και την εποπτεία των χρηματοπιστωτικών αγορών (συμπεριλαμβανομένων των αγορών παραγώγων) και θίγει το ζήτημα της μεταβλητότητας των τιμών των παραγώγων επί εμπορευμάτων. Το νέο πλαίσιο βελτιώνει τις συνθήκες ανταγωνισμού στη διαπραγμάτευση και την εκκαθάριση χρηματοπιστωτικών μέσων. Βάσει των ήδη εφαρμοζόμενων κανόνων, οι αναθεωρημένοι κανόνες της MiFID ενισχύουν επίσης την προστασία των επενδυτών με τη θέσπιση ισχυρών οργανωτικών απαιτήσεων και απαιτήσεων επαγγελματικής συμπεριφοράς. Η δέσμη MiFID II περιλαμβάνει μία οδηγία και έναν κανονισμό. Τα κράτη μέλη ήταν υποχρεωμένα να μεταφέρουν την οδηγία το αργότερο στις 3 Ιουλίου 2016. Η MiFID και ο MiFIR έχουν προγραμματιστεί να τεθούν σε ισχύ στις 3 Ιανουαρίου 2017.

Σκοπός του σχεδίου πρότασης είναι να παραταθεί η έναρξη εφαρμογής και των δύο μέσων που περιλαμβάνονται στη δέσμη MiFID II ως αποτέλεσμα των προκλήσεων τεχνικής εφαρμογής που αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών («ΕΑΚΑΑ»), οι εθνικές αρμόδιες αρχές («ΕΑΑ») και τα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι προκλήσεις αυτές είναι τέτοιας έκτασης που δεν θα έχουν τεθεί σε εφαρμογή βασικές υποδομές δεδομένων έως τις 3 Ιανουαρίου 2017.

Κατά τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας, αναγνωρίστηκε το πολύ υψηλό επίπεδο πολυπλοκότητας της δέσμης MiFID II, καθώς και η ανάγκη για σημαντικό αριθμό μέτρων εφαρμογής. Για τον σκοπό αυτό, προβλέφθηκε διάστημα 30 μηνών από τη θέσπιση έως τη θέση σε εφαρμογή, αντί της συνηθισμένης περιόδου των 18-24 μηνών.

Παρά την εν λόγω ασυνήθιστα μακρά περίοδο, η ΕΑΚΑΑ κατέστησε σαφές στην Επιτροπή ότι οι προκλήσεις τεχνικής εφαρμογής έχουν τέτοια έκταση ώστε δεν θα είναι έτοιμες έως τις 3 Ιανουαρίου 2017 βασικές υποδομές δεδομένων. Εάν δεν μεταβληθεί η ημερομηνία έναρξης εφαρμογής, αυτό σημαίνει στην πράξη ότι ούτε οι αρμόδιες αρχές ούτε οι συμμετέχοντες στην αγορά θα είναι σε θέση να εφαρμόσουν τους νέους κανόνες στις 3 Ιανουαρίου 2017. Αυτό ίσως οδηγήσει σε νομική αβεβαιότητα και ενδεχόμενη αποδιοργάνωση της αγοράς.

Υπό το φως αυτών των εξαιρετικών περιστάσεων και των ιδιαίτερων προκλήσεων τεχνικής εφαρμογής που αντιμετωπίζουν η ΕΑΚΑΑ και οι αρμόδιες αρχές σε αυτήν την περίπτωση, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να παραταθεί η έναρξη της εφαρμογής και των δύο μέσων που περιλαμβάνονται στη MiFID II. Η παράταση αυτή θα περιορίζεται αυστηρά σε ό,τι είναι αναγκαίο για να καταστεί δυνατή η ολοκλήρωση των εργασιών τεχνικής εφαρμογής.

1.2. Η πρόκληση των δεδομένων

Η ΕΑΚΑΑ ενημέρωσε την Επιτροπή ότι ούτε αυτή ούτε οι ΕΑΑ θα είναι σε θέση να εφαρμόσουν τη MiFID II από τις 3 Ιανουαρίου 2017. Αυτό οφείλεται σε σημαντικές

προκλήσεις που σχετίζονται με τη συλλογή των δεδομένων που απαιτούνται για την εφαρμογή των κανόνων της MiFID II. Απαιτείται επείγουσα δράση για προσαρμογή της ημερομηνίας έναρξης εφαρμογής της MiFID II προκειμένου να εξασφαλιστεί ασφάλεια δικαίου και να αποφευχθεί ενδεχόμενη αποδιοργάνωση της αγοράς. Οι λόγοι για τον επείγοντα χαρακτήρα της δράσης συνδέονται με την ανάγκη θέσπισης νέων και εκτεταμένων δικτύων συλλογής ηλεκτρονικών δεδομένων μεταξύ των τόπων διαπραγμάτευσης, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και της ΕΑΚΑΑ.

Το νέο πλαίσιο απαιτεί τρόπους διαπραγμάτευσης και συστηματικούς εσωτερικοποιητές που θα παρέχουν στις αρμόδιες αρχές στοιχεία αναφοράς χρηματοπιστωτικών μέσων που περιγράφουν με ενιαίο τρόπο τα χαρακτηριστικά κάθε χρηματοπιστωτικού μέσου με την επιφύλαξη του πεδίου εφαρμογής της MiFID II. Πρόσθετα στοιχεία χρησιμοποιούνται και για άλλους σκοπούς, ιδίως για τον υπολογισμό διαφόρων ορίων ρευστότητας και διαφάνειας που χρησιμοποιούνται σε συναλλαγές σε τρόπους διαπραγμάτευσης για όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα που καλύπτονται από τη MiFID καθώς και στην αναφορά θέσεων για παράγωγα επί εμπορευμάτων.

Πρέπει να αναπτυχθεί νέα υποδομή συλλογής δεδομένων ώστε η διαδικασία να διεξάγεται αποτελεσματικά και αρμονικά. Αυτό υποχρεώνει την ΕΑΚΑΑ να θεσπίσει, από κοινού με τις αρμόδιες εθνικές αρχές, Σύστημα Δεδομένων Αναφοράς Χρηματοπιστωτικών Μέσων («FIRDS»). Το FIRDS θα πρέπει να καλύπτει όλο το φάσμα των χρηματοπιστωτικών μέσων που περιλαμβάνονται στο διευρυμένο πεδίο εφαρμογής της MiFID II. Προς επίτευξη αυτού του στόχου, το FIRDS θα απαιτεί σύνδεση των ροών δεδομένων μεταξύ της ΕΑΚΑΑ, των ΕΑΑ και περίπου 300 τόπων διαπραγμάτευσης σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η συντριπτική πλειονότητα των νέων πληροφοριακών συστημάτων που υποστηρίζουν το FIRDS θα πρέπει να δημιουργηθούν από το μηδέν, βάσει νέων παραμέτρων.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι, λόγω του μεγέθους και της πολυπλοκότητας των δεδομένων που πρέπει να συλλεγούν και να υποστούν επεξεργασία ώστε να καταστεί λειτουργική η MiFID II, ιδίως για την αναφορά των συναλλαγών, τον υπολογισμό της διαφάνειας και την αναφορά θέσεων σε παράγωγα επί εμπορευμάτων, ούτε οι ενδιαφερόμενοι, όπως οι χώροι διαπραγμάτευσης, ούτε οι ΕΑΑ ούτε η ΕΑΚΑΑ είναι σε θέση να εξασφαλίσουν ότι οι αναγκαίες υποδομές συλλογής δεδομένων θα έχουν δημιουργηθεί και τεθεί σε λειτουργία έως τις 3 Ιανουαρίου 2017. Ως εκ τούτου, στις 2 Οκτωβρίου 2015, η ΕΑΚΑΑ ενημέρωσε την Επιτροπή ότι η καθυστέρηση στην τεχνική εφαρμογή της MiFID II ήταν αναπόφευκτη.

1.3. Πεδίο εφαρμογής της πρότασης

Η απουσία δεδομένων έχει επιπτώσεις σε πολυάριθμους τομείς της MiFID II. Όσον αφορά τη ρύθμιση της αγοράς, είναι σαφές ότι, χωρίς τον θεμέλιο λίθο των δεδομένων αναφοράς (αναγνωριστικά στοιχεία του χρηματοπιστωτικού μέσου) και των πρόσθετων υποδομών δεδομένων για υπολογισμούς της διαφάνειας και αναφορά θέσεων, δεν θα είναι δυνατή η εφαρμογή της πλειονότητας των κανόνων της αγοράς. Συγκεκριμένα:

- Αναφορά των συναλλαγών: χωρίς δεδομένα αναφοράς, θα παρουσιαστούν προκλήσεις σχετικά με τον προσδιορισμό των μέσων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής. Επιπλέον, δεν θα είναι διαθέσιμη η αναγκαία υποδομή ώστε οι συμμετέχοντες στην αγορά να υποβάλλουν αναφορές στις αρμόδιες αρχές τους.
- Πλαίσιο διαφάνειας: οι κανόνες συναλλακτικής διαφάνειας δεν μπορούν να καθοριστούν και να εφαρμοστούν για όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα (μετοχικά και μη μετοχικά). Επιπλέον, δεν μπορούν να καθοριστούν οι υπολογισμοί και τα όρια για την αξιολόγηση ρευστότητας, οι εξαιρέσεις, η αναστολή της δημοσιοποίησης

και, στον τομέα των μετοχικών μέσων, το ανώτατο όριο διπλού όγκου (που περιορίζει τις αδιαφανείς συναλλαγές).

- Παράγωγα επί εμπορευμάτων: λόγω απουσίας αναφοράς θέσης για παράγωγα επί εμπορευμάτων, θα είναι πολύ δύσκολη η επιβολή ορίων θέσης σε τέτοιες συμβάσεις παραγώγων επί εμπορευμάτων. Χωρίς αναφορά θέσης, περιορίζεται η δυνατότητα αποτελεσματικής ανίχνευσης παραβάσεων των ορίων θέσης.
- Μικροδομική ρύθμιση: πολλές απαιτήσεις σχετικές με τις αλγοριθμικές συναλλαγές/ συναλλαγές υψηλής συχνότητας εξαρτώνται από τη φύση τους από δεδομένα. Ειδικότερα, οι βασικές διατάξεις για το καθεστώς βήματος τιμής και οι υποχρεώσεις σχετικά με τις υποχρεώσεις και τα πλαίσια ειδικής διαπραγμάτευσης είναι προσαρμοσμένες στην ύπαρξη ρευστής αγοράς όπως καθορίζεται στο πλαίσιο διαφάνειας.

Οι κανόνες για την προστασία των επενδυτών, οι κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας και ορισμένες συναφείς οργανωτικές απαιτήσεις της MiFID II δεν θα επηρεαστούν άμεσα από την έλλειψη δεδομένων. Η σημαντική εξαίρεση είναι οι κανόνες βέλτιστης εκτέλεσης, όπου το πεδίο της δημοσιοποίησης έχει σχεδιαστεί με γνώμονα την ύπαρξη ρευστής αγοράς και άλλες έννοιες διαφάνειας. Για άλλους κανόνες προστασίας των επενδυτών, εκτός των θεμάτων που σχετίζονται με τον καθορισμό χρηματοπιστωτικών μέσων ή το πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας, γενικά δεν υφίστανται διασυνδέσεις δεδομένων, καθώς οι κανόνες αυτοί αφορούν άμεσα τη διανομή και όχι τις συναλλαγές. Ως εκ τούτου, αναγνωρίζεται ότι μια εναλλακτική προσέγγιση θα ήταν η παράταση της ημερομηνίας έναρξης εφαρμογής μόνο για τα τμήματα της νομοθεσίας που συνδέονται άμεσα με τη συλλογή δεδομένων.

Εντούτοις, κατόπιν προσεκτικής ανάλυσης αυτής της δυνατότητας, φαίνεται ότι, αντί της κλιμακωτής προσέγγισης, είναι προτιμότερη η παράταση για το σύνολο της δέσμης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για την προστασία των επενδυτών.

- Αποφεύγεται ο κίνδυνος να προκληθεί σύγχυση και περιττά έξοδα που θα βάρυναν τα ενδιαφερόμενα μέρη σε περίπτωση κλιμακωτής εφαρμογής. Η ταυτόχρονη δημιουργία διαφόρων υποδομών, σε αντίθεση με τη σταδιακή δημιουργία, θα καθιστούσε τη διαδικασία οικονομικά αποδοτικότερη. Για παράδειγμα, αποφεύγονται καταστάσεις όπου επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών που συμμετέχουν στην εκτέλεση εντολών θα ήταν αναγκασμένες να καθορίσουν σταδιακά οργανωτικές απαιτήσεις/ κανόνες δεοντολογίας, κάτι που θα ήταν περίπλοκο και δαπανηρό,
- Αποφεύγεται η ανάγκη οριοθέτησης των τομέων που μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα και εκείνων που δεν μπορούν και, συνεπώς, αποφεύγεται ο κίνδυνος ακούσιων συνεπειών που ίσως να μην είχαν προβλεφθεί ή να μην είχαν ληφθεί υπόψη επαρκώς, και
- Αποφεύγεται η ανάγκη για μεταβατικούς κανόνες, οι οποίοι από μόνοι τους θα συνεπάγονταν νέα προβλήματα και εκτροπή πόρων της ΕΑΚΑΑ, των ΕΑΑ και των ενδιαφερόμενων μερών από τη δημιουργία μόνιμου πλαισίου.

Βάσει του παραπάνω σκεπτικού, η παράταση της έναρξης εφαρμογής του συνόλου των κανόνων της MiFID II είναι αναγκαία και δικαιολογημένη.

1.4. Διάρκεια της παράτασης

Η παράταση ενός έτους θα πρέπει να εξασφαλίζει επαρκές και εύλογο χρονικό διάστημα στην ΕΑΚΑΑ, τις ΕΑΑ και τους διαχειριστές να θέσουν σε εφαρμογή την υποδομή συλλογής

δεδομένων, υποβολής αναφορών και υπολογισμών των ορίων διαφάνειας. Η διαδικασία εφαρμογής περιλαμβάνει πέντε στάδια: (1) επιχειρηματικές απαιτήσεις (σε αυτήν την περίπτωση, τα απαραίτητα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα/ εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα), (2) προδιαγραφές, (3) ανάπτυξη, (4) δοκιμές, και (5) εγκατάσταση. Η ΕΑΚΑΑ εκτιμά ότι θα έχει ολοκληρώσει αυτά τα στάδια για τα δεδομένα αναφοράς, τους υπολογισμούς διαφάνειας και τα συστήματα αναφοράς θέσης έως τον Ιανουάριο του 2018. Αυτό προϋποθέτει επαρκή νομική σαφήνεια για τις τελικές απαιτήσεις βάσει των σχετικών ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων έως τα μέσα του 2016. Σε αυτή τη βάση, το σχέδιο της πρότασης μεταθέτει την έναρξη της εφαρμογής του συνολικού πλαισίου έναν χρόνο μετά, στις 3 Ιανουαρίου 2018.

Η παράταση της έναρξης εφαρμογής των μέτρων των κρατών μελών τα οποία μεταφέρουν την οδηγία 2014/65/ΕΕ δεν θα πρέπει να επηρεάσει τη θέσπιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων και των τεχνικών προτύπων που θα αναπτυχθούν βάσει την οδηγίας 2014/65/ΕΕ. Η Επιτροπή θα πρέπει να εγκρίνει τα μέτρα αυτά σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία ώστε να καταφέρει ο κλάδος να εγκαταστήσει και να προσαρμόσει εσωτερικά συστήματα προκειμένου να εξασφαλίσει συμμόρφωση με τις νέες απαιτήσεις σχετικά με την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής της οδηγίας 2014/65/ΕΕ.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 53 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Είναι συμπληρωματική στην πρόταση κανονισμού για παράταση της έναρξης εφαρμογής του MiFIR.

• Επικουρικότητα

Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η ΕΕ δύναται να αναλάβει δράση μόνο εφόσον είναι αδύνατη η επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων μόνο από τα κράτη μέλη. Απαιτείται η παρέμβαση της ΕΕ για τη βελτίωση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και την αποφυγή της στρέβλωσης του ανταγωνισμού στον τομέα των αγορών κινητών αξιών. Σε αυτό το πλαίσιο, η νομοθεσία, η οποία βρίσκεται υπό τροποποίηση, εγκρίνεται σε πλήρη συμμόρφωση με την αρχή της επικουρικότητας και για κάθε τροποποίησή της απαιτείται πρόταση της Επιτροπής.

• Αναλογικότητα

Αυτή η δράση της ΕΕ είναι αναγκαία για την επίτευξη του στόχου της ορθής εφαρμογής των υποδομών συλλογής δεδομένων, όπως ορίζεται στην οδηγία MiFID II. Η παράταση, όπως προτείνεται από άποψη πεδίου εφαρμογής και διάρκειας, είναι απαραίτητη ώστε να είναι σε θέση όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να προχωρήσουν σε σχεδιασμό και εφαρμογή με αποτελεσματικό και εύρυθμο τρόπο. Συνεπώς, η πρόταση αυτή θα εξασφαλίζει ότι μπορεί να επιτευχθεί ο αρχικός στόχος της MiFID II για επίτευξη πλήρως λειτουργικής εσωτερικής αγοράς για υπηρεσίες τίτλων, με υψηλό επίπεδο διαφάνειας της αγοράς και προστασίας του επενδυτή.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Αυτή η πρόταση δεν συνοδεύεται από χωριστή Εκτίμηση Επιπτώσεων, καθώς έχει ήδη εκπονηθεί εκτίμηση επιπτώσεων για τη MiFID II. Αυτή η πρόταση δεν διαφοροποιεί την ουσία της MiFID II ούτε επιβάλλει νέες υποχρεώσεις στις επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και στους τρόπους διαπραγμάτευσης ή σε οποιονδήποτε άλλον διαχειριστή που

καλύπτει η MiFID II. Στοχεύει αποκλειστικά στον καθορισμό (για εξαιρετικούς λόγους που συνδέονται κυρίως με τη μεγάλη πολυπλοκότητα της δέσμης και των απαραίτητων εργαλείων συλλογής δεδομένων) παράτασης της ημερομηνίας έναρξης εφαρμογής της MiFID II κατά 1 έτος για την παροχή ασφάλειας δικαίου και την ανάπτυξη των απαραίτητων υποδομών συλλογής δεδομένων με στόχο τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής και της επιβολής των νέων κανόνων από την ΕΑΚΑΑ και τις ΕΑΑ.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις για την Επιτροπή.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/65/ΕΚ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, ως προς ορισμένες ημερομηνίες

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 53 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³ και η οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴ αποτελούν εξαιρετικά σημαντικές νομοθετικές πράξεις που θεσπίστηκαν στον απόηχο της χρηματοπιστωτικής κρίσης για τις αγορές κινητών αξιών, τους διαμεσολαβητές επενδύσεων και τους τόπους διαπραγμάτευσης. Το νέο πλαίσιο ενισχύει και αντικαθιστά την οδηγία 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵.
- (2) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 600/2014 και η οδηγία 2014/65/ΕΕ θεσπίζουν απαιτήσεις που αφορούν την αδειοδότηση και τη λειτουργία των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, των ρυθμιζόμενων αγορών και των παρόχων υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων. Εναρμονίζουν το καθεστώς ορίων θέσεων για τα παράγωγα επί εμπορευμάτων με στόχο τη βελτίωση της διαφάνειας, την υποστήριξη ορθών όρων

¹ ΕΕ C της , , σ. .

² ΕΕ C της , , σ. .

³ Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 84).

⁵ Οδηγία 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, για την τροποποίηση των οδηγιών 85/611/ΕΟΚ και 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 145 της 30.4.2004, σ. 1).

τιμολόγησης και την πρόληψη κατάχρησης της αγοράς. Επίσης, εισάγουν κανόνες για τις συναλλαγές υψηλής συχνότητας και βελτιώνουν την εποπτεία των χρηματοπιστωτικών αγορών μέσω της εναρμόνισης των διοικητικών κυρώσεων. Βάσει των ήδη εφαρμοζόμενων κανόνων, το νέο πλαίσιο ενισχύει επίσης την προστασία των επενδυτών με τη θέσπιση ισχυρών οργανωτικών απαιτήσεων και απαιτήσεων συμπεριφοράς. Τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να μεταφέρουν την οδηγία 2014/65/ΕΕ το αργότερο στις 3 Ιουλίου 2016.

- (3) Το νέο πλαίσιο που εισάγουν ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 600/2014 και η οδηγία 2014/65/ΕΕ απαιτεί τόπους διαπραγμάτευσης και συστηματικούς εσωτερικοποιητές που θα παρέχουν στις αρμόδιες αρχές στοιχεία αναφοράς χρηματοπιστωτικών μέσων που περιγράφουν με ενιαίο τρόπο τα χαρακτηριστικά κάθε χρηματοπιστωτικού μέσου με την επιφύλαξη της εν λόγω οδηγίας. Αυτά τα στοιχεία χρησιμοποιούνται και για άλλους σκοπούς, για παράδειγμα για τον υπολογισμό των κατώτατων ορίων διαφάνειας και ρευστότητας, καθώς και για την αναφορά θέσεων για παράγωγα επί εμπορευμάτων.
- (4) Για την αποτελεσματική και αρμονική συλλογή δεδομένων, βρίσκεται σε εξέλιξη η ανάπτυξη νέας υποδομής συλλογής δεδομένων. Για τον σκοπό αυτό, η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών («ΕΑΚΑΑ»), από κοινού με τις εθνικές αρμόδιες αρχές («ΕΑΑ»), υποχρεούνται να θεσπίσουν Σύστημα Δεδομένων Αναφοράς Χρηματοπιστωτικών Μέσων («FIRDS»). Αυτό θα καλύπτει ευρύ φάσμα χρηματοπιστωτικών μέσων που εισέρχονται στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 και θα συνδέει τις ροές δεδομένων μεταξύ της ΕΑΚΑΑ, των εθνικών αρμόδιων αρχών («ΕΑΑ») και των τόπων διαπραγμάτευσης σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η συντριπτική πλειονότητα των νέων πληροφοριακών συστημάτων που υποστηρίζουν το FIRDS θα δημιουργηθούν από το μηδέν, βάσει νέων παραμέτρων.
- (5) Σύμφωνα με το άρθρο 93 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ, τα κράτη μέλη πρόκειται να εφαρμόσουν τα μέτρα που μεταφέρουν την εν λόγω οδηγία από τις 3 Ιανουαρίου 2017. Εντούτοις, λόγω του μεγέθους και της πολυπλοκότητας των δεδομένων που πρόκειται να συλλεγούν και να υποστούν επεξεργασία ώστε να καταστεί λειτουργικό το νέο πλαίσιο, ιδίως για την αναφορά των συναλλαγών, τον υπολογισμό της διαφάνειας και την αναφορά θέσεων σε παράγωγα επί εμπορευμάτων, οι ενδιαφερόμενοι, όπως οι χώροι διαπραγμάτευσης, η ΕΑΚΑΑ και οι ΕΑΑ δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσουν ότι οι αναγκαίες υποδομές συλλογής δεδομένων θα δημιουργηθούν και θα τεθούν σε λειτουργία έως αυτήν την ημερομηνία.
- (6) Η απουσία των υποδομών συλλογής δεδομένων έχει επιπτώσεις σε ολόκληρο το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 και της οδηγίας 2014/65/ΕΕ. Χωρίς στοιχεία δεν θα είναι εφικτή η ακριβής οριοθέτηση των χρηματοπιστωτικών μέσων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νέου πλαισίου. Επιπλέον, δεν θα είναι δυνατή η προσαρμογή των κανόνων διαφάνειας πριν και μετά τις συναλλαγές, προκειμένου να καθοριστεί ποια μέσα είναι ρευστά και πότε θα πρέπει να χορηγούνται εξαιρέσεις ή να προβλέπεται αναστολή της δημοσιοποίησης.
- (7) Σε περίπτωση απουσίας των δεδομένων, οι τόποι διαπραγμάτευσης και οι επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών δεν θα είναι σε θέση να αναφέρουν τις εκτελεσθείσες συναλλαγές στις αρμόδιες αρχές. Σε περίπτωση απουσίας αναφοράς θέσης για παράγωγα επί εμπορευμάτων, θα είναι δύσκολη η επιβολή ορίων θέσης σε τέτοιες συμβάσεις. Χωρίς αναφορά θέσης, περιορίζεται η δυνατότητα αποτελεσματικής ανίχνευσης παραβάσεων των ορίων θέσης. Πολλές από τις

απαιτήσεις που σχετίζονται με τις αλγοριθμικές συναλλαγές, εξαρτώνται επίσης από δεδομένα.

- (8) Η απουσία υποδομών συλλογής δεδομένων θα καταστήσει επίσης δύσκολη για τις επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών την εφαρμογή των βέλτιστων κανόνων εκτέλεσης. Οι τόποι διαπραγμάτευσης και οι συστηματικοί εσωτερικοποιητές δεν θα είναι σε θέση να δημοσιοποιήσουν στοιχεία σχετικά με την ποιότητα της εκτέλεσης των συναλλαγών σε αυτούς τους τόπους. Δεν θα παρέχονται στις επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών σημαντικά στοιχεία περί εκτέλεσης προκειμένου αυτές να βοηθηθούν στον καθορισμό του βέλτιστου τρόπου εκτέλεσης των εντολών των πελατών.
- (9) Για να εξασφαλιστεί ασφάλεια δικαίου και να αποφευχθεί ενδεχόμενη αποδιοργάνωση της αγοράς, είναι αναγκαία και δικαιολογημένη η ανάληψη επείγουσας δράσης για παράταση της έναρξης εφαρμογής του συνολικού πλαισίου, συμπεριλαμβανομένων όλων των κατ' εξουσιοδότηση και των εκτελεστικών πράξεων.
- (10) Η διαδικασία υλοποίησης για τις υποδομές δεδομένων περιλαμβάνει πέντε στάδια: επιχειρηματικές απαιτήσεις, προδιαγραφές, ανάπτυξη, δοκιμές, και εγκατάσταση. Η ΕΑΚΑΑ εκτιμά ότι αυτά τα στάδια θα πρέπει να ολοκληρωθούν έως τον Ιανουάριο του 2018, με την προϋπόθεση ότι, το αργότερο έως τον Ιούνιο του 2016, υπάρχει ασφάλεια δικαίου όσον αφορά τις τελικές απαιτήσεις βάσει των σχετικών ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων.
- (11) Υπό το πρίσμα των εξαιρετικών περιστάσεων και προκειμένου η ΕΑΚΑΑ, οι ΕΑΑ και τα ενδιαφερόμενα μέρη να ολοκληρώσουν τη λειτουργική εφαρμογή, είναι σκόπιμο η ημερομηνία κατά την οποία τα κράτη μέλη πρέπει να εφαρμόσουν τα μέτρα μεταφοράς της οδηγίας 2014/65/ΕΕ στο εθνικό τους δίκαιο και η ημερομηνία έως την οποία θα τεθεί σε ισχύ η κατάργηση της οδηγίας 2004/39/ΕΚ να μετατεθούν 12 μήνες αργότερα, στις 3 Ιανουαρίου 2018. Αναλόγως, θα πρέπει να μετατεθούν οι εκθέσεις και επανεξετάσεις.
- (12) Επομένως, η οδηγία 2014/65/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η οδηγία 2014/65/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

- (1) Το άρθρο 90 τροποποιείται ως εξής:
- α) στην πρώτη παράγραφο, η ημερομηνία «3 Μαρτίου 2019» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «3 Μαρτίου 2020»·
 - β) η δεύτερη παράγραφος τροποποιείται ως εξής:
 - (i) η ημερομηνία «3 Σεπτεμβρίου 2018» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «3 Σεπτεμβρίου 2019»·
 - (ii) η ημερομηνία «3 Σεπτεμβρίου 2020» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «3 Σεπτεμβρίου 2021»·
 - γ) στην τέταρτη παράγραφο, η ημερομηνία «1 Ιανουαρίου 2018» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1 Ιανουαρίου 2019»·

- (2) στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 93 παράγραφος 1, η ημερομηνία «3 Ιανουαρίου 2017» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «3 Ιανουαρίου 2018» και η ημερομηνία «3 Σεπτεμβρίου 2018» από την ημερομηνία «3 Σεπτεμβρίου 2019»·
- (3) στο άρθρο 94, η ημερομηνία «3 Ιανουαρίου 2017» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «3 Ιανουαρίου 2018»·
- (4) στο άρθρο 95 παράγραφος 1, η ημερομηνία «3 Ιουλίου 2020» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «3 Ιανουαρίου 2021» και η ημερομηνία «3 Ιανουαρίου 2017» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «3 Ιανουαρίου 2018».

Άρθρο 2

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος